

بسمه تعالی

تشنج نوزادی

آموزش سلامت همگانی

تشنج :

تشنج دوره ای از فعالیت غیرطبیعی حسی، حرکتی، و یا روانی است که از تخلیه ناگهانی و بیش از حد بار الکتریکی سلول های عصبی مغز ناشی می شود.

علل به وجود آورنده تشنج :

- ۱- سکنه مغزی نوزادی
- ۲- خونریزی داخل مغزی
- ۳- عفونت
- ۴- سندرم محرومیت نوزادی
- ۵- ناهنجاری مغزی
- ۶- اختلالات متابولیک
- ۷- کمبود اکسیژن و آسیب به مغز

انواع به تقسیم بندی تشنج

۱- حرکات ظریف تشنجی (subtle)

- انحراف افقی چشمها با یا بدون حرکات پرشی
- جویدن ، ملج ملوچ لبها یا آبریزش از دهان
- حرکات دوچرخه ای و بی هدف
- حالت گرفتن یک اندام

- آینه

- پلک زدن یا خیره

۲- کلونیک

- حرکات آهسته یا ریتم دار شامل حرکات صورت یا اندامهای فوقانی و تحتانی در یک سمت بدن

- حرکات پرشی و خشن یک یا دو اندام که به اندام طرف مقابل می رود.

- نوزاد معمولا طی تشنج یک طرفه هوشیار است ولی زمانی که حرکات گسترش پیدا می کند و دو طرف بدن را فرا می گیرد کاهش هوشیاری رخ می دهد .

۳- تونیک

- وضعیت محکم و سفت پایدار یک اندام و یا وضعیت نامتقارن تنه یا گردن

- نوزادان نارس ممکن است تشنج را به صورت خم یا باز کردن اندامهای فوقانی ، گردن و یا تنه بروز دهند.

۴- میوکلونیک

- انقباض سریع عضلات در یک اندام یا چند اندام یا تمام بدن

لرزش یا jitterness : در نوزادان نوعی تکان خوردن تکراری یک یا چند اندام است که ممکن است که همراه گریه نوزاد مشاهده شود و ممکن است در ۴ روز اول زندگی طبیعی باشد .

تفاوت jitterness با تشنج :

۱- لرزش با حرکات چشمی همراه نیست ولی تشنج با حملات چشمی همراه است.

۲- حرکات در jitterness معمولا ترمور است در حالی که در فرد که تشنج کرده حرکات شامل

تشنجی که در ۲۸ روز اول عمر روی می دهد به علت اینکه تکامل عصبی نوزاد را به مخاطره می اندازد یک فوریت پزشکی است که به سرعت در جهت درمان آن باید اقدام شود. که نوزاد باید در بخش مراقبتهای ویژه نوزادان بستری شود و اقدامات اولیه مانند بازنگه داشتن راه هوایی ، دادن اکسیژن ، تخلیه ترشحات ، تهویه مناسب و قطع تغذیه دهانی و نمونه گیری خون انجام می شود . برای نوزاد داروهای ضد تشنج شروع می شود.

عوارض تشنج بستگی به علت تشنج ، جواب آزمایشات ، سی تی اسکن و نوار مغز ، وزن هنگام تولد و سن حاملگی نوزاد دارد . اگر نوزاد نارس بوده و وزن تولد او کم باشد یا جواب سی تی اسکن غیر طبیعی باشد ممکن است نوزاد در آینده مشکل داشته باشد.

منبع : ACORN سال ۹۰- پرستاری مراقبتهای ویژه نوزادان ۸۵

شماره تلفن بیمارستان :

۰۵۸۳۲۲۳۶۵۵۱ - ۴

سایت بیمارستان :

www.bentolhoda.nkums.ac.ir

کانال آموزش بیمار بیمارستان بنت الهدی :
[@bimarestan-bentolhoda](https://www.instagram.com/bimarestan-bentolhoda)

معاینه عصبی غیر طبیعی باشد نوار مغز گرفته می شود و اگر مشکل حادی را نشان نداد معقول است که دارو به تدریج کم و قطع گردد. زمان قطع داروی ضد تشنج بر اساس موارد زیر تعیین می شود.

۱- علت زمینه ساز تشنج

۲- علائم نوار مغز، سی تی اسکن و سونوگرافی مغز

۳- معاینه عصبی

۴- زمان آخرین تشنج نوزادانی که نوار مغز و یا معاینه عصبی آنها مشکل دارد و نمی توان داروی آنها را قطع نمود باید یک ، سه ، شش و دوازده ماه بعد تحت معاینه پزشک قرار گیرد تا زمان مناسب قطع دارو تعیین شود.

والدین چگونه بفهمند نوزاد تشنج دارد

در صورت وجود حرکات غیر طبیعی اندامها ، پرش عضلانی ، لرزش پلکها ، سفت شدن اندامها ، حرکات شبیه مکیدن یا جویدن در دهان ، انحراف چشمها ، توقف تنفس به مدت بیشتر از ۲۰ ثانیه و کبود شدن نوزاد حتما باید سریعا به پزشک یا بیمارستان مراجعه نمائید.

تشنج در ایام نوزادی از همه ایام عمر شایعتر است دو نوزاد از هر ۱۰۰۰ نوزاد رسیده دچار تشنج در ماه اول زندگی می شوند ، تشنج در نوزاد نارس و کم وزن شیوع بیشتری دارد.

تکان های شدید کلونیک است که با خم کردن اندام مبتلا قابل متوقف کردن نیست .
۳- لرزش به علت حساسیت زیاد نسبت به تحریک ایجاد می شود اما تشنج این طور نیست.

ارزیابی آزمایشگاهی / ارزشیابی تشخیصی :

- ارزیابی رادیولوژی شامل سونوگرافی ، سی تی اسکن و یا MRI ،

- نوار مغز

- ارزیابی آزمایشگاهی شامل آنزیم های کبدی

درمان : فنوباریتال داروی انتخابی است که به صورت وریدی یا خوراکی تجویز می شود.

درمان کمکی :

فنی توئین ، میدازولام ، توپیرامات، VIT B۶

مدت درمان

مدت درمان مطلوب نوزاد مبتلا به تشنج اساسا به احتمال عود آن در صورت قطع داروی ضد تشنج مربوط می شود. میزان کلی بروز تشنج حدود ۱۰ تا ۲۰٪ است .

اگر به نوزاد هنگام ترخیص از nicu فنوباریتال داده می شود در یک تا سه ماهگی بررسی عصبی و تکاملی انجام می گیرد که در صورت طبیعی بودن فنوباریتال طبق دستور پزشک قطع می شود . اگر